1. WEGRIJDEN

Wat (belangrijke stap)	Hoe (kritiek punt)	Motivatie (waarom)
Kijken.	Binnenspiegel, voor, linkerbuitenspiegel links naast.	Controleer of je overig verkeer voor moet laten gaan (art. 54RVV)
Koppelingspedaal intrappen.	Geheel en vlot met de bal van de linkervoet.	Deze handeling maakt het schakelen mogelijk doordat je een onderbreking maakt tussen de motor en de versnellingsbak
Hand naar de versnellingspook.	Rechterhand.	Om op het juiste moment in te kunnen schakelen.
Inschakelen.	In de 1 versnelling.	Hiermee maak je mogelijk dat de motor straks zijn aandrijvingskracht kwijt kan op de wielen.
Hand naar de handrem.	Rechterhand.	
Handrem eraf.	Knopje indrukkend, handrem iets omhoog en dan naar beneden laten zakken.	
Hand naar het stuur.	Rechterhand, vlot.	Je neemt weer de ideale positie in met je handen op het stuur.
Koppelingspedaal naar het aangrijpingspunt laten komen.	Met linkervoet, geleidelijk.	Altijd geleidelijk werken met de koppeling want de koppelingsplaten moeten geleidelijk aangrijpen anders slaat de motor af.
Iets gas geven.	Met rechtervoet, geleidelijk.	Om het aangrijpen van de koppelingsplaten op te vangen.
Kijken	Rondom de auto.	Voor een laatste controle voordat je gaat wegrijden.
Richtingaanwijzer aan.	Naar links.	Je maakt hiermee kenbaar aan de overige weggebruikers dat je gaat wegrijden.
Koppelingspedaal geheel op laten komen.	Geleidelijk en direct de linkervoet naast het koppelingspedaal plaatsen.	Het koppelingspedaal even vast houden op het aangrijpingspunt en dan rustig omhoog laten komen dom de motor de gelegenheid te geven zijn krach t over te brengen op de wielen. Je plaatst je voet ernaast om overmatige slijtage aan de onderdelen van de koppeling te verkomen.
Kijken.	Binnenspiegel, linkerbuitenspiegel.	Nacontrole
Snelheid aanpassen.	Aan overige verkeer.	Probeer vlot mee te rijden met het verkeer. Daarbij natuurlijk wel de maximumsnelheid hanteren en wees een goed anticiperende bestuurder

2 STOPPEN

Wat (belangrijke stap)	Hoe (kritiek punt)	Motivatie (waarom)
Kijken.	Voor de auto.	Plaats bepalen om te stoppen • Mag ik hier wel stoppen?
	Binnenspiegel.(zie noot).	Informatie opdoen omtrent de situatie achter je.
Gas los.	Rechtervoet.	
Geef een remsignaal.	Rempedaal even licht aantikken.	Je maakt je voornemen tot stoppen op deze manier kenbaar aan het achteropkomend verkeer.
Kijken.	Binnenspiegel.	Hoe reageert het verkeer achter je?.
Doorremmen.	Remdruk geleidelijk opvoeren.	
Tijdens vertraging regelmatig blijven kijken.	Binnenspiegel.	Hoe is de situatie achter je?
Koppelingspedaal intrappen.	Vlot en geheel met de bal van de linkervoet.	Om te voorkomen dat de motor afslaat.
Net voor stilstand ietwat remdruk verminderen.	Rempedaal geleidelijk omhoog laten komen.	Voorkom dat de auto bij iedere stop stuitert. Dit is ook wat comfortabeler voor jezelf en je passagiers.
Bij korte stop direct in 1 schakelen.	Zoals reeds besproken (HA. wegrijden).	
Bij langere stop neutraal.		
Eventueel motor afzetten.	Zoals reeds besproken (H.A. motor afzetten).	

Noot: Bij het stopen langs de kant van de rijbaan dient ook over de rechterschouder gekeken te worden en een signaal met de richtingaanwijzer te worden gegeven.

3. STOPPEN OP EEN HELLING.

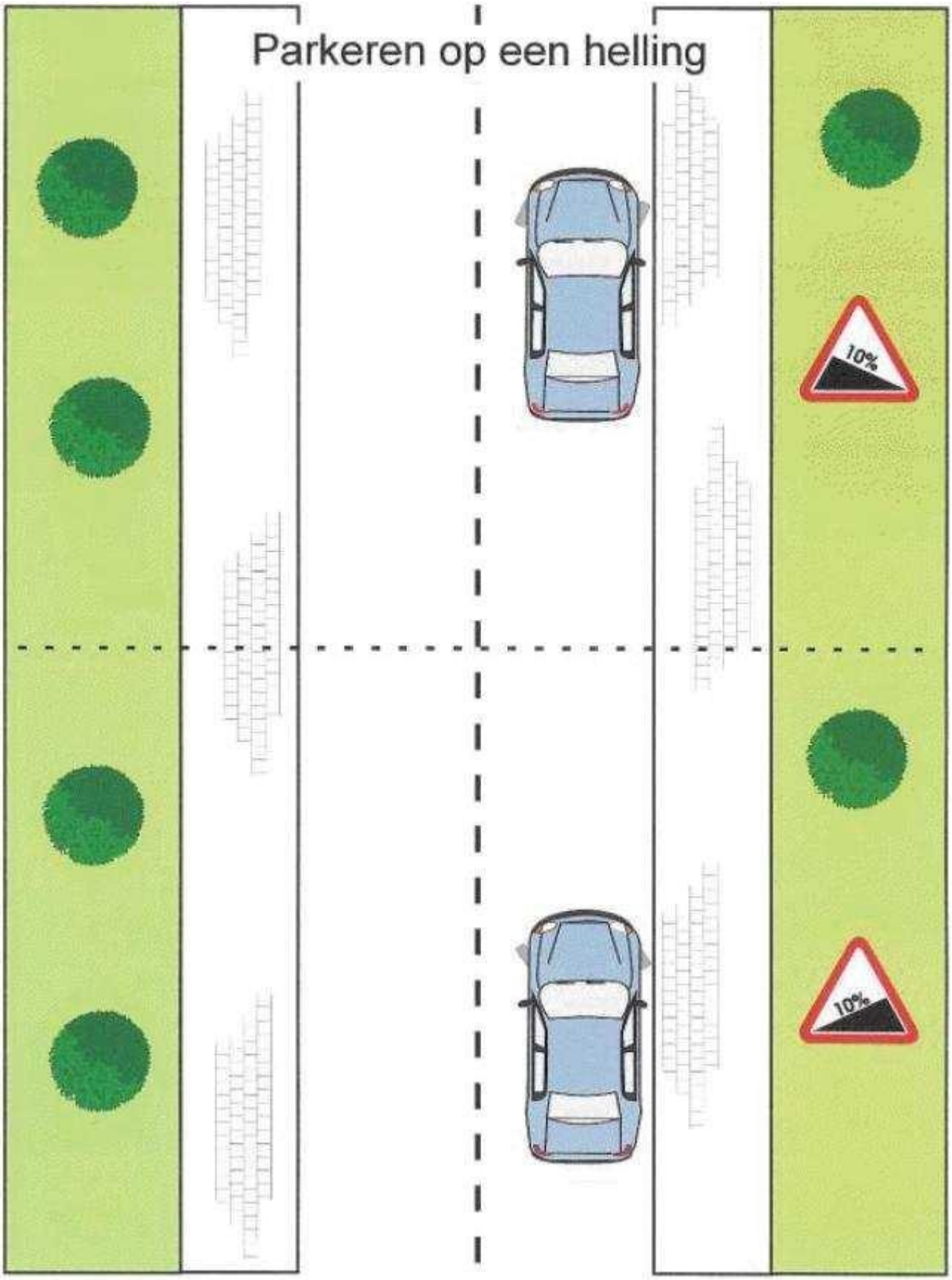
Wat (belangrijke stap)	Hoe (kritiek punt)	Motivatie (waarom)
Stoppen op een helling is gelijk aan stoppen de vlakke weg met dien verstande dat:		
Koppelingspedaal ingetrapt houden (tenzij voor langere tijd wordt gestopt).	Linkervoet.	Stoppen helling op: Eerder intrappen vanwege snel snelheid verlies. Stoppen helling af Later intrappen vanwege hogere snelheid dan helling op.
De voetrem blijft ingetrapt.	Rechtervoet, geheel	Dit voorkomt dat de auto achteruit rolt voordat de handrem is aangetrokken.
Handrem erop (afhankelijk van hoe steil de helling is, kan ook straks weer weggereden worden zonder handrem).	Met rechterhand: • Knopje induwen • Handrem omhoog • Knopje loslaten	Je zorgt ervoor dat de auto op zijn plaats blijft als de voetrem losgelaten wordt.
Voetrem los.	Geleidelijk en controleer of de auto blijft staan.	De handrem heeft de taak van de voetrem overgenomen. Let wel: de handrem beremt twee wielen, de voetrem vier. Geef de auto even de tijd om die kracht te verdelen, daarom geleidelijk de rem los.
Parkeren de helling op.	Voorwielen naar links insturen (van trottoir af)	Voorkomt dat de auto naar achteren rolt.
Parkeren de helling af.	Voorwielen naar rechts sturen (naar trottoir toe)	Voorkomt dat de auto naar voren rolt.

4. STOPPEN OP EEN HELLING. (AFWAARTS)

Wat (belangrijke stap)	Hoe (kritiek punt)	Motivatie (waarom)
Stoppen op een helling (afwaarts) is gelijk aan stoppen op een vlakke weg, met dien verstande dat:		Omdat de auto schuin naar beneden rolt speelt niet alleen de aandrijfkracht een rol, maar ook moet je rekening houden met de schuinte van de helling.
Steviger remmen.	Rechtervoet.	Om zo veel mogelijk gebruik te maken van het remmend vermogen van de motor.
Koppeling intrappen.	Linkervoet, kan iets later dan op de vlakke weg.	De handrem heeft de taak van de voetrem overgenomen. Let wel: de handrem beremt twee wielen, de voetrem beremt vier wielen, geef de auto even de tijd om die kracht te verdelen, daarom geleidelijk de rem los.
Handrem erop.	Zoals reeds besproken.	
voetrem los	Geleidelijk, controleer of de auto stil blijft staan.	

5. WEGRIJDEN OP EEN HELLING MET HANDREM

Wat (belangrijke stap)	Hoe (kritiek punt)	Motivatie (waarom)
Kijken.	Zoals reeds besproken bij wegrijden.	
Koppelingspedaal intrappen.	Vlot en geheel met linkervoet.	Je maakt de verbinding mogelijk in de versnellingsbak. Je kunt dus nu schakelen.
Hand naar versnellingspook.	Rechterhand, vlot.	Om op het juiste moment te schakelen.
Inschakelen.	In gewenste versnelling.	1e versnelling.
Hand naar de handrem.	Rechterhand	Direct na het inschakelen gaat je rechterhand naar de handrem
Koppelingspedaal naar aangrijpingspunt.	Geleidelijk	Bij het helling rijden is het belangrijk dat het koppelingspedaal iets langer op 't aangrijppunt blijft om de extra kracht die de motor nodig heeft, op te vangen.
Iets gas geven.	Geleidelijk met rechtervoet.	Voor het opvangen van het aangrijpen van de koppelingsplaten.
Kijken	Binnenspiegel, voor, linkerbuitenspiegel en links naast.	Controleer of je weg kunt rijden zonder het overige verkeer te hinderen.
Geef richting aan	Naar links.	Kenbaar maken dat je gaat wegrijden.
Handrem eraf.	Handrem iets omhoog, dan springt hij van de vergrendeling.	
Hand terug naar het stuur.	Vlot.	Je neemt weer de ideale positie in met beide handen op het stuur.
Koppelingspedaal geheel op laten komen.	• Met linkervoet • Geleidelijk en als koppelingspedaal geheel is opgekomen de voet ernaast plaatsen.	Denk aan slijtage van de koppelingsonderdelen.
Kijken	Binnenspiegel en linkerbuitenspiegel	
Snelheid aanpassen.		Nacontrole

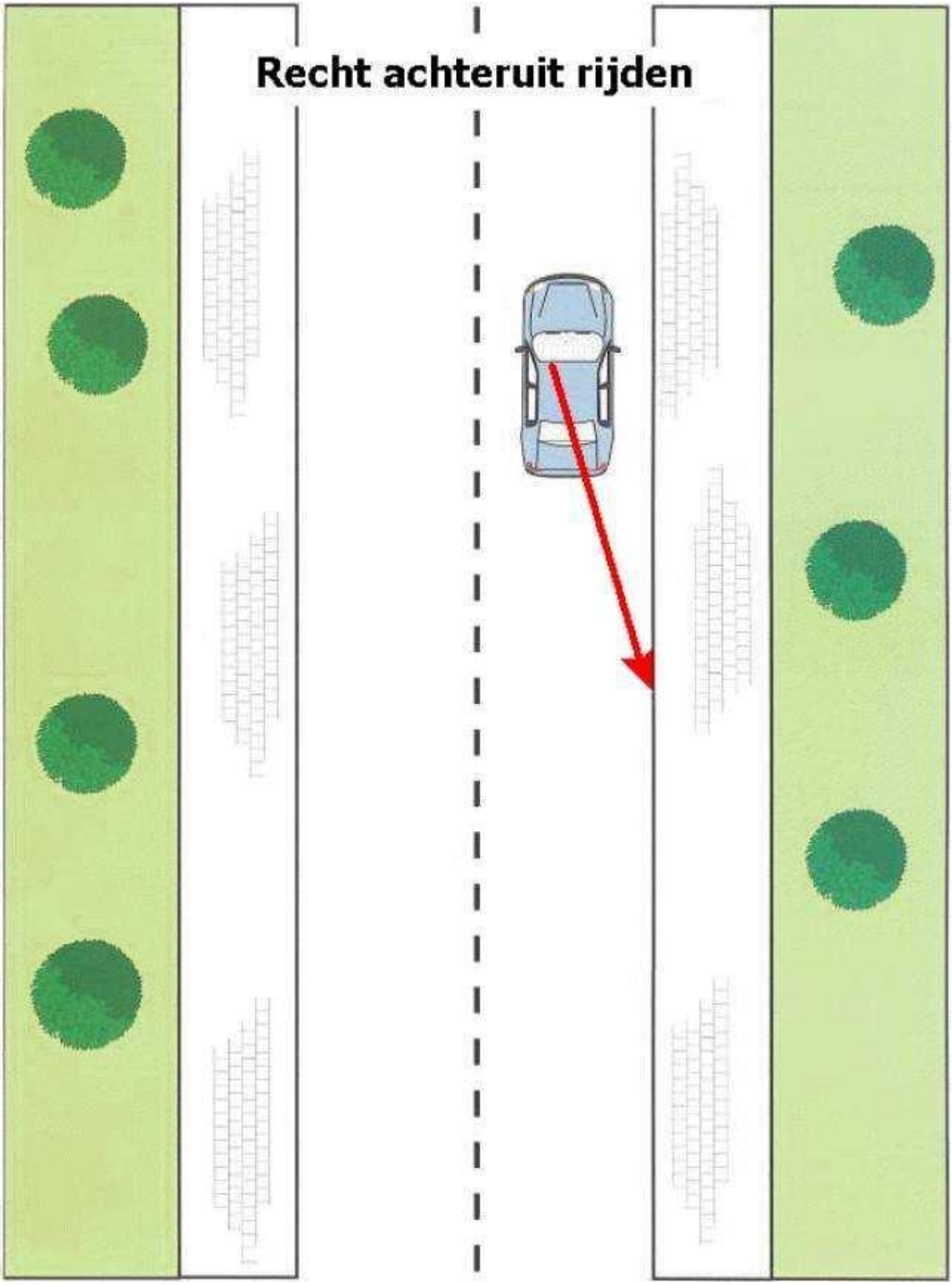

Parkeren op een helling
10%
10%

6. WEGRIJDEN OP EEN HELLING (AFWAARTS)

Wat (belangrijke stap)	**Hoe (kritiek punt)**	**Motivatie (waarom)**
Stoppen.		
Wegrijden.	Zoals reeds besproken (H.A stoppen op een helling afwaarts)	Noot: Doordat je op een helling staat wil de auto vanzelf al gaan rijden; Dit vergemakkelijkt het wegrijden.
Een tweede mogelijkheid van wegrijden:	Zoals reeds besproken. (HA. wegrijden vlakke weg).	De handelingen blijven hetzelfde, alleen de volgorde van handelen is net anders.
Handrem eraf.	Zoals reeds besproken.	
Koppeling naar aangrijppunt.	Zoals reeds besproken.	
Iets gas.	Zoals reeds besproken.	
Koppeling geheel op.	Zoals reeds besproken.	
Kijken.	Zoals reeds besproken.	
Versnellen.	Zoals reeds besproken.	

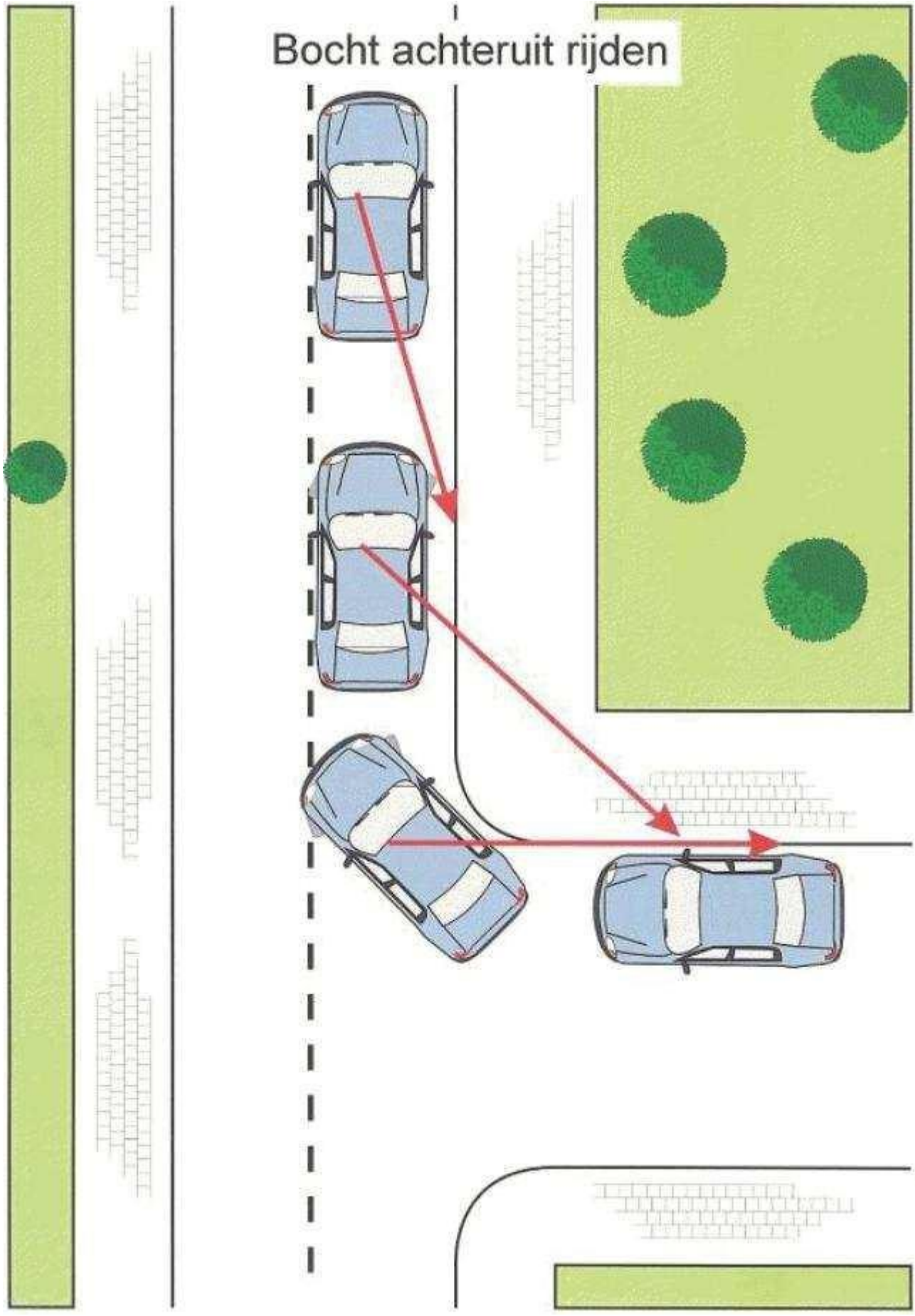
7. RECHT ACHTERUIT RIJDEN

Wat (belangrijke stap)	Hoe (kritiek punt)	Motivatie (waarom)
Algemeen.		Mag en kan ik recht.
Stoppen.	Zoals besproken (H.A. Stoppen) op ± 50 cm van de rijbaankant. Welen in de rechtuitstand.	
Kijken.	Voor, binnenspiegel, voor, linkerbuitenspiegel naast en rechts naast, naar het herkenningspunt.	Kijk of je overig verkeer voor moet laten gaan. (art. 54 RVV)
Inschakelen.	Handelingen voor wat betreft schakelen reeds roken met dien verstande, dat de achteruitversnelling ingeschakeld wordt.	
Wegrijden en met slippende koppeling blijven rijden.	Achteruit.	Alleen met slippende koppeling kun je stapvoets rijden, wat voor het achterruit rijden absoluut noodzakelijk is.
Kijken.	Achter de auto en regelmatig rondom.	Houd regelmatig het overige verkeer in de gaten.
Corrigeren.	Als de auto niet meer de gewenste weg volgt, dan zeer geleidelijk en weinig sturen.	Te grote stuurbewegingen maken dat de auto te snel en te veel uit koers gaat. BELANGRIJK: Tijdens de oefening regelmatig rondom blijven kijken.

Recht achteruit rijden

8. BOCHT ACHTERUIT NAAR RECHTS.

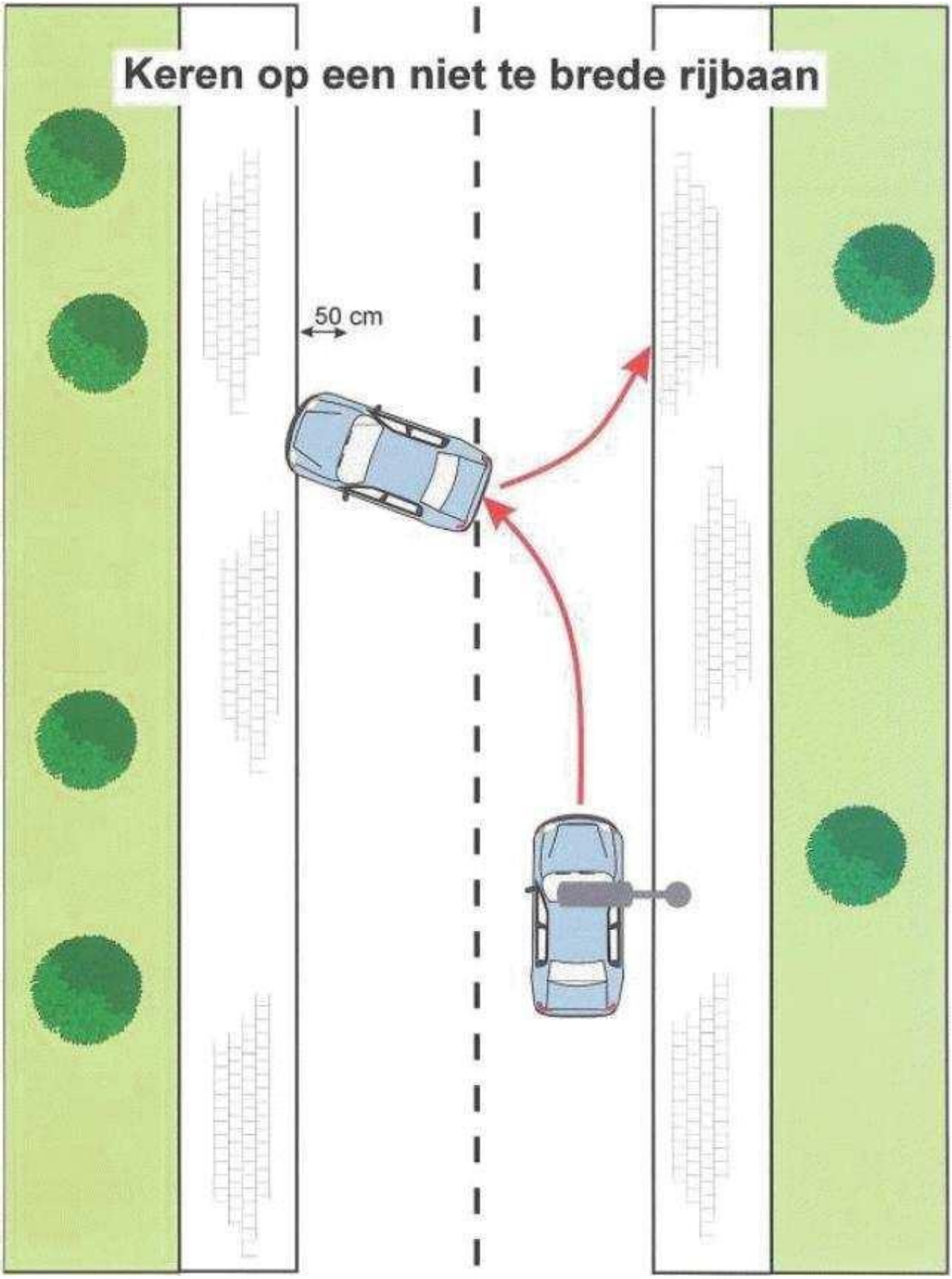
Wat (belangrijke stap)	Hoe (kritiek punt)	Motivatie (waarom)
Algemeen		Mag en kan ik hier achteruitrijden?
Stoppen.	Zoals reeds besproken (H.A.Stoppen) ±10m na de bocht op ±50 cmvan de rijbaankant.	Stoppen zo ruim na de bocht dat via achterruit een herkenningspunt zichtbaar is met trottoirrand.
Recht achteruit rijden.	Zoals reeds besproken (H.A recht achteruitrijden).	
Kijken.	Achter de auto.	Herkenningspunt vasthouden tot het verdwijnt.
Kijken voor het insturen.	Voor, linker buitenspiegel en links naast.	De neus van je auto zal uitbreken bij het insturen van de bocht, dus controleer eerst nogmaals of dit kan.
Insturen.	Naar rechts.	Als trottoirrand in de rechterzijruit (achter) verschijnt.
Kijken.	Rondom	Je bent nu op het gevaarlijkste punt van de oefening want je rijdt achteruit naar rechts een kruising op. Controleer dus je omgeving goed.
Terugsturen.	Naar links	Als je herkenningspunt (trottoirrand) weer bijna op z'n plaats is.
Rustig recht achteruit rijden.	Tot 5 m naar de bocht	
		BELANGRIJK: tijdens de oefening regelmatig voor, binnenspiegel, linkerbuitenspiegel en over de schouders kijken.

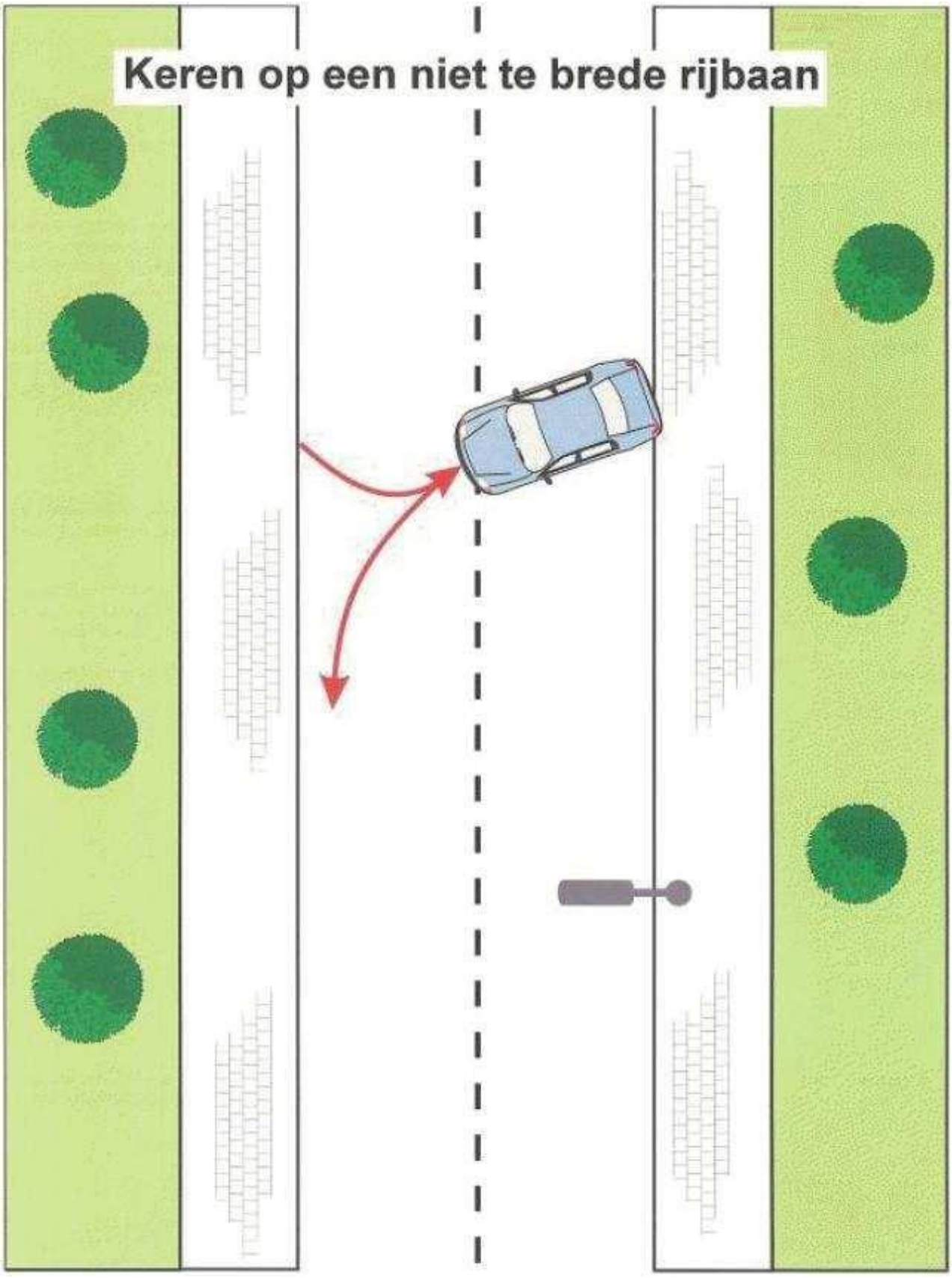

Bocht achteruit rijden

9. KEREN OP EEN NIET TE BREDE RIJBAAN.

Wat (belangrijke stap)	Hoe (kritiek punt)	Motivatie (waarom)
Algemeen.	• Naar verkeerstekens op borden of wegdek. • Naar breedte van de weg en obstakels langs de rijbaan. Bij obstakels die aan de rechterzijde van de rijbaan staan, zoals lantaarnpalen, kun je het best het obstakel bij de rechterraamstijl houden, dan heb je van het obstakel geen last.	Mag ik hier keren? Kan ik hier keren? ± 1,5 maal de wielbasis.
Stoppen.	Zoals reeds besproken (H.A. Stoppen).	Op ± 15 cm van de rijbaankant.
Kijken.	Binnenspiegel, voor, linkerbuitenspiegel en over beide schouders.	Controleer of je overig verkeer voor moet laten gaan.
Wegrijden.	Zoals reeds besproken, met dien verstande dat de koppeling slippend moet worden gehouden.	Stapvoets rijden kan alleen op deze wijze worden verkregen.
Insturen.	Vlot, zodra je rijdt geheel naar links insturen.	Nooit "droogsturen" dat wil zeggen sturen als je stilstaat in verband met overmatige slijtage aan banden/- stuurinrichting.
Kijken.	links en rechts de rijbaan in.	Controle overige verkeer.
Terugsturen.	Naar rechts als de wielen ca 0,5 m van de linkertrottoirrand zijn verwijderd.	Je treft hiermee alvast een voorbereiding voor het sturen als je straks achteruit gaat rijden; voordeel is dat je nu nog minder ruimte nodig hebt om te keren.
Auto tegen trottoirrand laten rollen.	Zeer geleidelijk!!.	• We mogen niet met de auto op het trottoir komen • Denk aan slijtage aan stuurinrichting, wielophanging, banden en dergelijke.
Kijken.	links naast, rechts naast en achter. Je gaat straks achteruitrijden, dus	controleer goed of je overig verkeer voor moet laten gaan.
Inschakelen.	Achteruit	Pas wanneer je daadwerkelijk achteruit kunt rijden.
Stapvoets rijden en vlot sturen.	Vlot en geheel naar links sturen.	

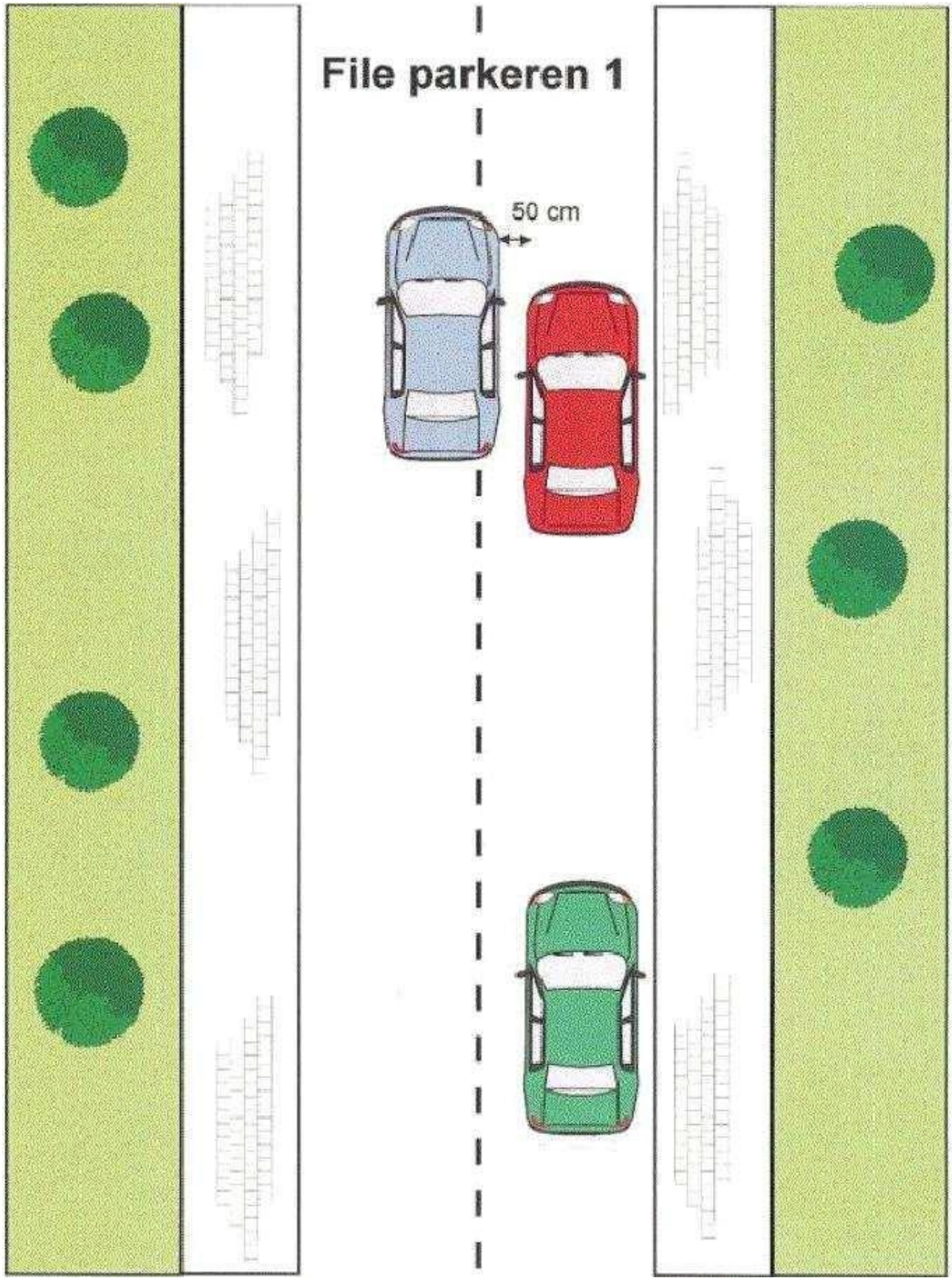
Terugsturen.	Naar links, vlot en zo veel mogelijk. Als auto haaks op trottoir staat.	Je treft hiermee alvast een voorbereiding voor het sturen als je straks achteruit gaat rijden; voordeel is dat je nu nog minder ruimte nodig hebt om te keren
Auto tegen de trottoirrand laten rollen.	Zeer geleidelijk!!	• We mogen niet met de auto op het trottoir komen. • Denk aan slijtage aan stuurinrichting, wielophanging, banden en dergelijke.
Kijken.	links naast, rechts naast en voor. Zie punt 8.	Alleen ga je nu vooruit, maar je bent nog steeds bezig met de bijzondere manoeuvre.
Inschakelen.	In 1e versnelling.	
Stapvoets rijden en vlot sturen.	Vlot en geheel naar rechts sturen.	
Kijken.	Binnenspiegel, voor, linkerbuitenspiegel en over de linkerschouder.	
Snelheid aanpassen.	Aan overig verkeer.	
BELANGRIJK: je bent bezig met een bijzondere manoeuvre (art. 54 RW).	De handeling moet vlot en vloeiend verlopen, niet hortend en stotend.	

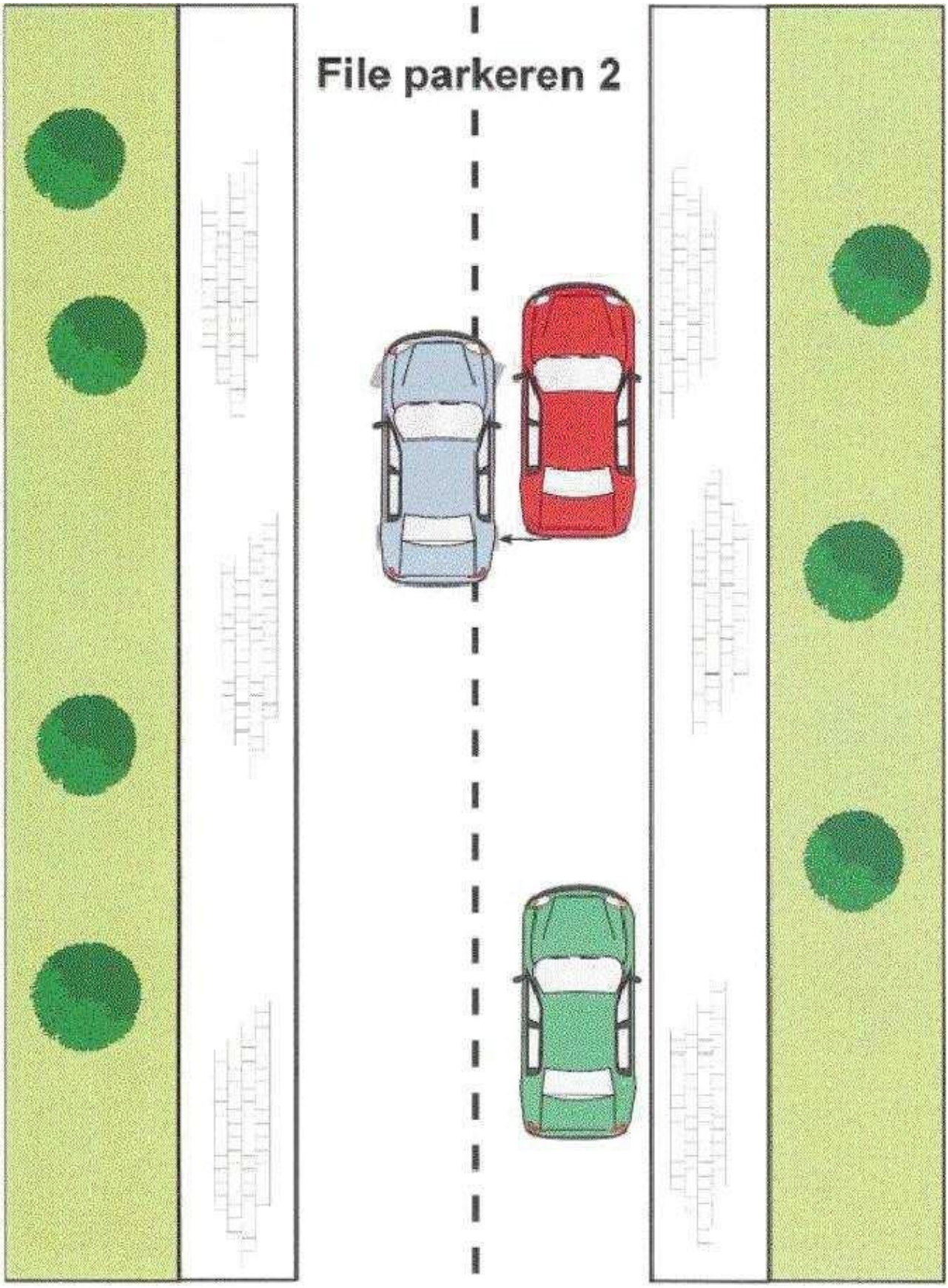

Keren op een niet te brede rijbaan
50 cm

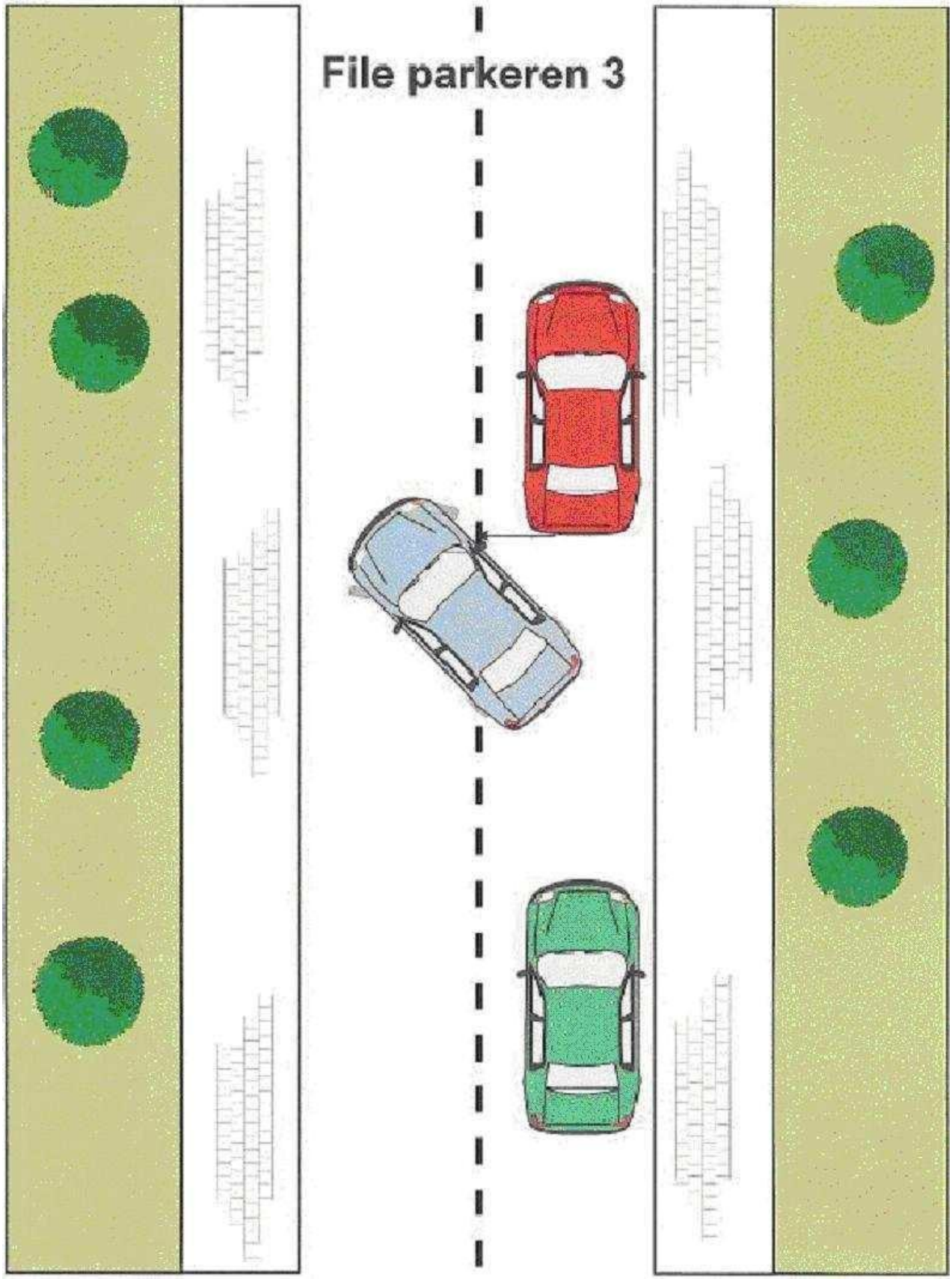

Keren op een niet te brede rijbaan

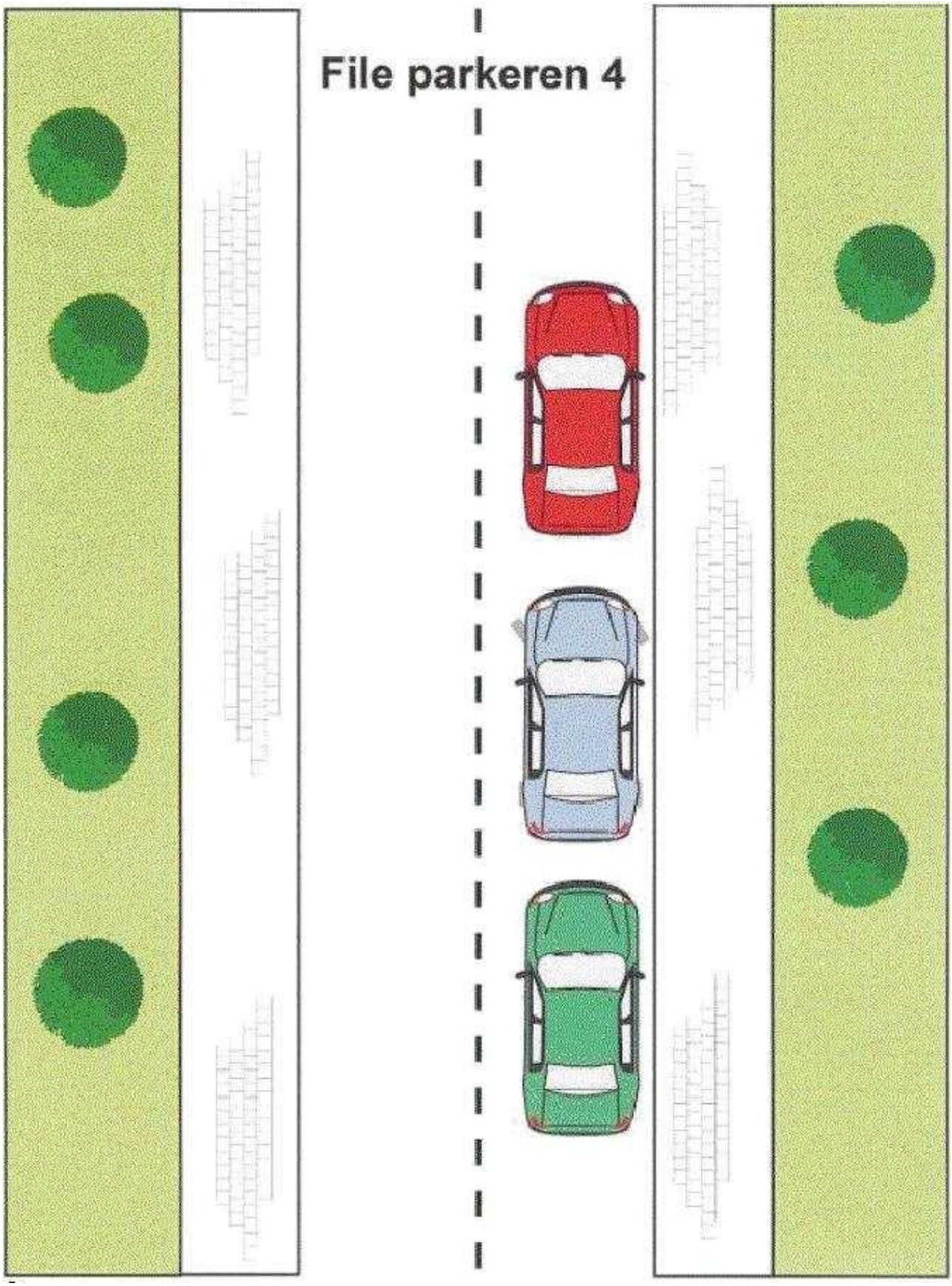
10. ACHTERUIT IN FILE PARKEREN.

Wat (belangrijke stap)	Hoe (kritiek punt)	Motivatie (waarom)
Algemeen.		Kan en mag ik file parkeren?
Stoppen.	Zoals reeds besproken, met dien verstande dat je nu stopt naast een geparkeerde auto.	Informatie opdoen over de situatie achter je.
	Houd hierbij 50 cm tussenruimte en de achterzijde van de auto gelijk met de achterzijde van de auto waarachter je gaat parkeren. (wielen in de rechtuitstand)	Dit alles is een voorbereiding op het uiteindelijke file parkeren. Deze basis maakt de oefening eenvoudiger uit te voeren.
Kijken.	Binnenspiegel, voor, linkerbuitenspiegel, links naast en rechts naast.	Je gaat aan een bijzondere manoeuvre beginnen, dus controleer of je niemand voor moet laten gaan. (art.54 RVV)
Recht achteruit rijden.	Zoals reeds besproken. (HA. Recht achteruit rijden).	
Kijken	Voor, binnenspiegel, linkerbuitenspiegel en links naast.	De neus van de auto zwaait straks uit naar links. Je controleert nu of dit veilig kan.
Insturen	Naar rechts. De snelheid van het sturen is volledig afhankelijk van de rijsnelheid.	Als midden achterwiel (bovenzijde leuning achterbank) gelijk is met achterzijde geparkeerde auto.
Kijken	Achter in het vak.	Vanwege kinderen of obstakels.
Terugsturen	Naar links, geheel. Snelheid van het sturen is ook hier weer afhankelijk van de snelheid waarmee je rijdt. 1. Als de lijn rechterkoplamp midden stuur evenwijdig loopt aan de wegas. 2. Als de rechterbuitenspiegel gelijk is aan de achterzijde van de reeds geparkeerde auto waar je achter komt te staan. Als je auto recht achter de reeds geparkeerde auto staat.(± 0,1 tot 0,3 m van de trottoirrand)	
Stoppen	Als de auto recht staat, wielen uitgestuurd laten staan.	Niet te ver doorrijden, anders sta je weer met de achterzijde van de auto op de weg.

File parkeren 1
50 cm

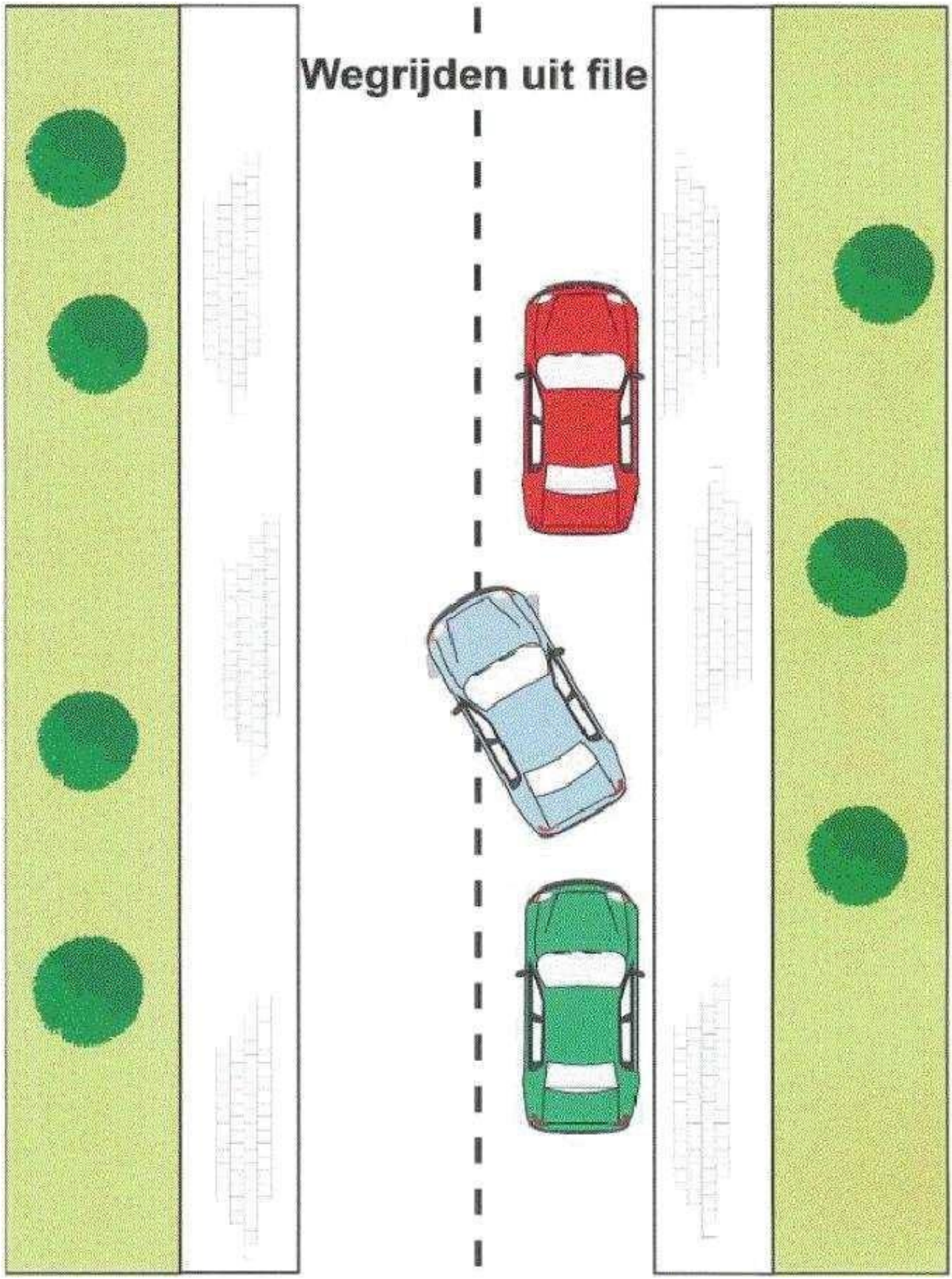

File parkeren 2

File parkeren 3

File parkeren 4

11. WEGRIJDEN UIT FILE.

Wat (belangrijke stap)	Hoe (kritiek punt)	Motivatie (waarom)
Wegrijden.	Zoals reeds besproken.	De wielen staan nog ingestuurd, dus hou dat goed in de gaten.
Sturen	Naar rechts, vlot.	Als de rechterkoplamp gelijk is met de linkerlamp van de geparkeerde auto voor je.
Kijken.	Binnenspiegel, voor, linkerbuitenspiegel en links naast.	Controleer of je je snelheid kunt vermeerderen.
Snelheid aanpassen.	Aan overig verkeer.	

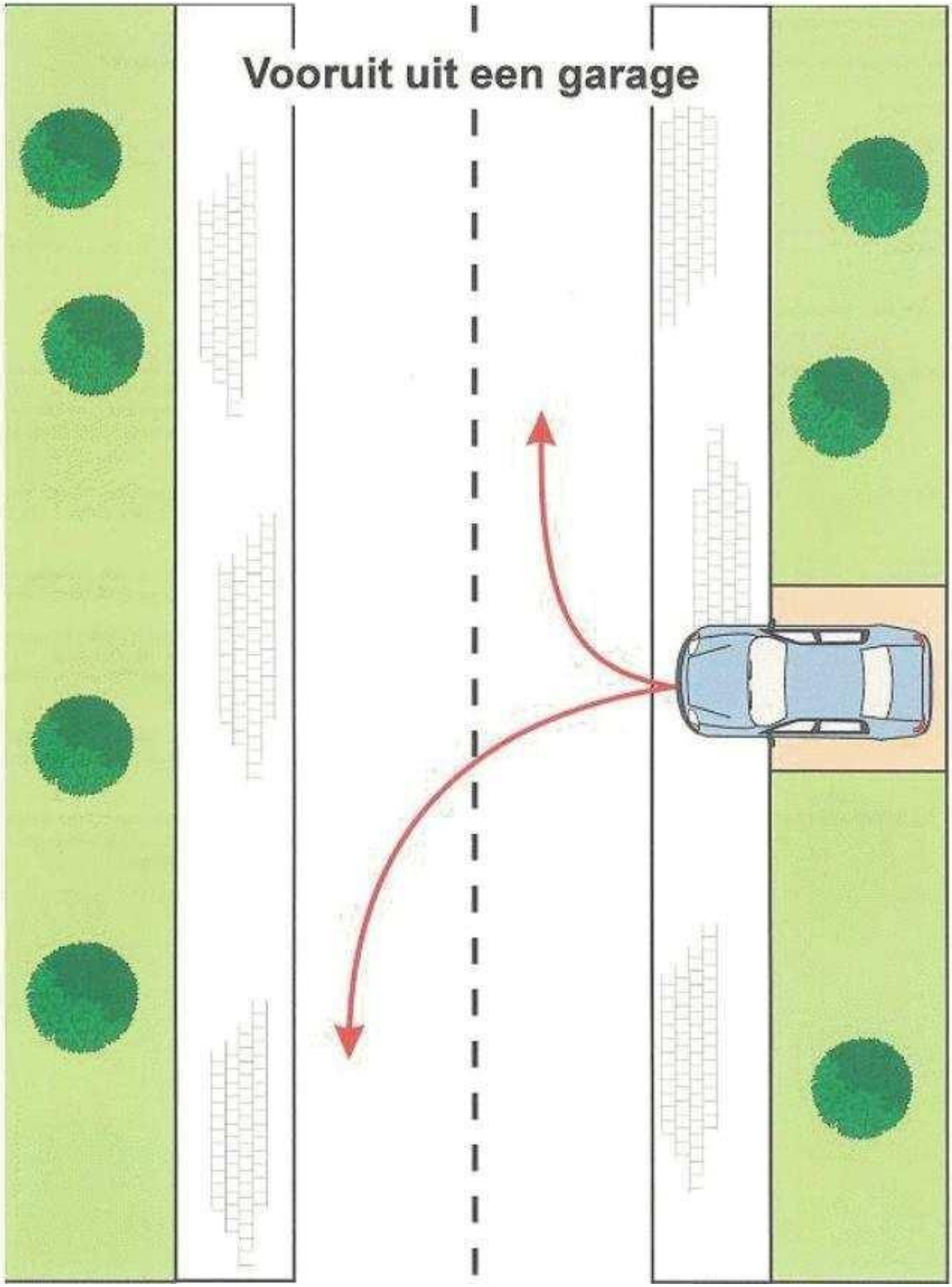

Wegrijden uit file

12. ACHTERUIT EEN GARAGE INRIJDEN.

Wat (belangrijke stap)	Hoe (kritiek punt)	Motivatie (waarom)
Stoppen.	Zoals reeds besproken (H.A.Stoppen) ±1m van de trottoirband en ± 7m voorbij de garage	Kijk of je met je manoeuvre het overige verkeer niet langer dan noodzakelijk hindert of in gevaar brengt.
Kijken.	Binnenspiegel, voor, linkerbuitenspiegel en over de beide schouders.	Kijk om je heen of je verkeer voor moet laten gaan.
Achteruit rijden	Zoals besproken (H.A recht achteruitrijden).	
Kijken. Voor het insturen.	Voor, linker buitenspiegel en links naast.	
Insturen naar rechts.	Vlot, bijv. als de 1e deurstijl van de garage verschijnt in de zijruit van het achterportier.	De neus van de auto zwaait straks uit naar links, controleer of dit kan zonder gevaar of hinderen.
Kijken.	Voor, links naast, rechts naast en achter je.	Moment van sturen aanpassen aan de snelheid van rijden en de snelheid van sturen.
Terugsturen.	Als de auto bijna recht in de garage/ inrit staat.	Je bent nu het breedst met je auto, dus controleer het overige verkeer maar ook het trottoir dat je oversteekt.
Recht achteruit inrijden.	Stapvoets.	Eventueel te herkennen als de voorzijde van de auto evenwijdig loopt met trottoirrand.
		Controleer links en rechts naast je.

13. VOORUIT EEN GARAGE UITRIJDEN

Wat (belangrijke stap)	Hoe (kritiek punt)	Motivatie (waarom)
Kijken.	Voor.	Controleer of je het overige verkeer voor moet laten gaan.
Richting aangeven.	Naar links of rechts.	
Wegrijden.	Zoals reeds besproken. Stapvoets.	Alleen stapvoets kan deze handeling gecontroleerd uitgevoerd worden.
Kijken.	Links, voor en rechts.	Laatste nacontrole alvorens je de weg op rijdt.
Insturen.	Rechts/links.	Nooit direct insturen maar altijd, wachten tot de auto bijna de garage uit is vanwege het inlopen van de achterzijde van je auto.
Terugsturen.	Als de auto bijna recht op de weg is.	Op tijd sturen voorkomt een slingerend weggedrag.
Kijken.	Binnenspiegel, linkerbuitenspiegel.	Controleer of je snelheid kun vermeerderen.
Snelheid aanpassen.	Aan overig verkeer.	
		BELANGRIJK: Je bentbezig met een bijzondere manoeuvre, dus blijf regelmatig controleren of je iemand voor moet laten gaan.

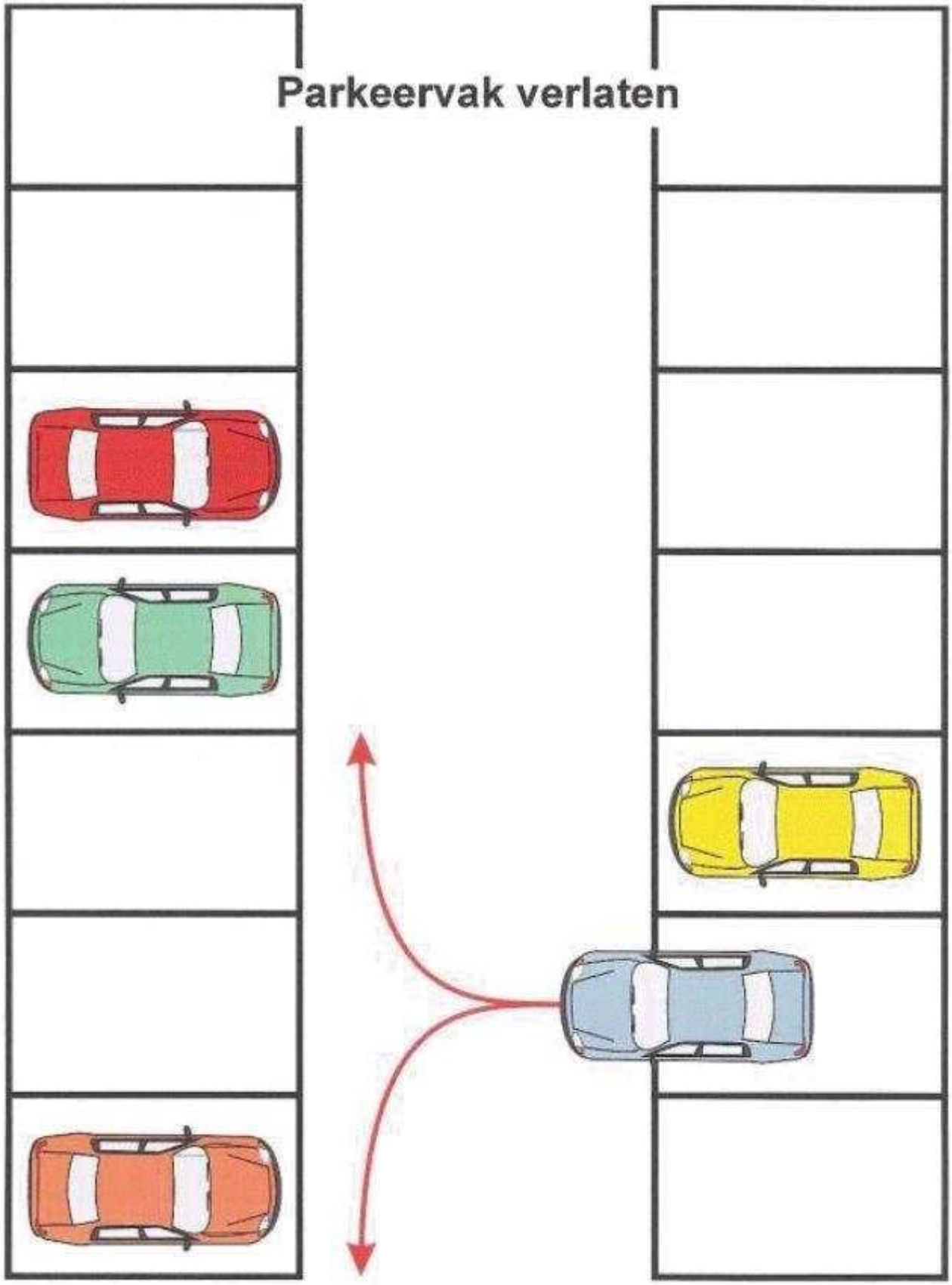

Vooruit uit een garage

14. ACHTERUIT PARKEREN IN EEN PARKEERVAK.

Wat (belangrijke stap)	Hoe (kritiek punt)	Motivatie (waarom)
Algemeen.		Kan en mag ik in dit vak parkeren?
Stoppen.	Zoals besproken. Aan rechterzijde van de rijbaan ± 1 m van de trottoirrand en ± twee vakken voorbij het vak.	Je creëert nu voldoende ruimte om de oefening aan te vangen.
Kijken.	Voor, binnenspiegel, buitenspiegel en de beide schouders.	Controleer of je overig verkeer voor moet laten gaan.
Achteruit wegrijden.	Zoals reeds besproken (H.A. recht achteruit rijden)	
Kijken voor het insturen.	Voor, linkerbuitenspiegel en links naast	De neus van de auto gaat straks uitzwenken, controleer of dit kan. Niet alleen vanwege het overige verkeer, maar ook vanwege de rijbaanbreedte.
Insturen.	Vlot, naar rechts. Bijvoorbeeld: Als 1e lamp verschijnt in het zijruit je van het achter portier.	Pas het moment van sturen aan de rijsnelheid en de snelheid van sturen aan.
Kijken.	Voor, binnenspiegel links naast, rechts naast en achter je.	De auto is nu op zijn breedst, dus controleer je nu goed het overige verkeer. Ook in het vakje kijken in verband met kinderen of obstakels. Ook in verband met de auto die links naast je staat.
Terugsturen.	Als de auto bijna recht staat.	Eventueel te herkennen aan de neus evenwijdig aan de goot of trottoirrand.
Recht achteruit het vak.	Stapvoets.	Blijf toch regelmatig links en rechts naast je kijken in verband met breedte van de

15. WEGRIJDEN UIT EEN PARKEERVAK.

Wat (belangrijke stap)	Hoe (kritiek punt)	Motivatie (waarom)
Kijken.	Links, voor en rechts.	Controleer of je weg kunt rijden.Probeer ook door ruiten van auto's heen te kijken, dan weet je nog eerder of het vrij is.
Richting aangeven.	Naar links/rechts.	
Wegrijden.	Stapvoets uit het vak rijden.	
Kijken.	Links, voor en rechts.	Nacontrole voor je de rijbaan oprijdt.
Insturen.	Naar links/rechts. bijvoorbeeld als spiegel gelijk is met de voor/achterzijde van de auto waar je naast staat.	Nooit direct beginnen te sturen in verband met het inlopen van de achterzijde van de auto.
Terugsturen.	Als de auto bijna recht is.	Op tijd sturen voorkomt slingerend weggedrag.
Kijken.	Binnenspiegel, linkerbuitenspiegel.	Controleer of je je snelheid aan kunt passen.
Snelheid aanpassen.	Aan overig verkeer.	

Parkeervak verlaten